НОВА РАДА

Умови передплати на 1918 рік.

на 12 міс.	на 9 міс.	на 8 міс.	на 7 міс.	на 6 міс.	на 5 міс.	на 4 міс.	на 3 міс.	на 2 міс.	на 1 міс.
—	—	—	—	—	—	—	—	10·50	5·50 р.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. — За зміну адреси 50 коп. (при зміні доконче прикладати стару адресу).

За ненадсилання авторам рукописів належить присилати марок, також на зворотні відповіді, инакше відповіді друкуватимуться в „Ящику“.

Умови друкування оголошень:
На I сторінці: 2 карб. 20 коп.
На IV „ 1 „ 20 коп.
за 1 рядок в 1 шпальту за кожний раз.

Особам, що шукають праці за оголошення небільше як в 3 рядки в 5 шп. 1 руб. 20 коп. за 1 раз.

Контора відкрита від 10—6 год. дня.

Адреса редакції й контори:
У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА, 22.
Телефон редакції 64—80. Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМИЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.
Виходить що-дня, окрім понеділків і днів після великих свят.

Ціна окремого № у Києві 25 к.
В провінції і на вокзалах 25 к.

№ 22. Середа, 27 (14) лютого 1918 року. № 22.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ.
Драматично-артистичне товариство.
„УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР“.
Сьогодня 27-го (14) лютого у середу. Зачароване коло, 28-го НАТАЛКА ПОЛТАВКА, II. Концерт. 29-го ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ, 30-го ТАРАС БУЛЬБА. Поч. о 6 год. Кінч. о. 9 год.

Олекс. ул. № 12. 2-й ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР Олекс. ул. № 12.
Український театр (Т-во Укр. Артистів).
Сьогодня 27-го (14) лютого у середу відновлення Циганка Аза, др. на 5 д. Готується до вистави ПОПИХАЧ, ком на 5 дій. Квитки продає каса театру, від 11—2 і 4—6 г. веч. Початок о 7 г. вечер.

К-ра „Нов. Ради“
оповіщає шан передплатників, що платня на газету з 1-го марта нов. ст. підвисшається в такім розмірі:

на 1 міс. 6 карб.
„ 2 „ 12 карб.
„ 3 „ 18 карб.

10—0107—

До відома передплатників газети „Рідне Слово“
В Харькові припинила свій вихід газ. „Рідне Слово“. Видавнича спілка ліквідується. Редакція просить своїх передплатників не висилати грошей на передплату згаданої газети на 1918 рік. 1—565—1.

Київ, 27 (14) лютого 1918 року.

Суд іде. Сподіване сталося. Правительство авантюристів, що зве себе народніми комісарами, після всіх пишних жестів і мальовничих поз Троцького, після всієї клоунади, якої ми свідками були за останні часи,—таки підписало сепаратний мир з Німеччиною.

Мир справді ганебний для совітського правительства, мир нечуваний ще своїми умовами, мир, якого навіть од большевицького правительства трудно було сподіватись... Для всякого незасліпленого ока вже заздалегідь ясно було, до чого воно йдеться, але такої повної капітуляції на всіх пунктах, такого плазування перед силою по всіх пишних фразах і позах, очевидно, не ждали навіть ті, хто ввесь час з підозрінням слідкував за маніпуляціями з Смольного. Підняти ворохобню на ґрунті миру, надавати пишних обіцянок, розвалити фронт, тисячами трупів устелити свій шлях, в руїну і в пустиню обернути молоком і медом цвітучі землі—і все на те тільки, щоб схилитися перед тими, кого в промовах так потріпувано, лизати чоботи тим самим „імперіялістам“, яким ніби-то безощадну війну понесено—нема слів на людській мові, щоб це достойно оцінити й заплямувати... Хто ж заплатить за всі ті жертви, які забрали проводирі большевицькі за свої—тепер напевне, можна вже казати—не мрії, а провокацію?

Суд за це буде. Суд іде вже. Не може минути безкарно таке знущання над усим, що тільки є святого на землі. Большевизм не тільки здав на капітуляцію свою державу, не тільки опоганив святі демократичні гасла—він сам собі ганебну заподіяв смерть, убивши разом і всі демократичні домагання, полинивши одурені маси в ярмі старого пекволення. І скільки часу треба буде, щоб загоїти ті тяжкі рани, яких завдала злочинна рука політиканів, душогубів, божевільних та провокаторів! І щастя ще, що хоч Україна, заздалегідь забезпечила себе од наслідків діяльности цієї темної компанії.

Правда, ті зайди, ті наїзжі люде, які іменують себе народніми секретарями, цим разом повстали навіть проти своїх господарів з Смольного і не хочуть підлягати їхнім постановам. Вони, бачите, сепарувалися од Петербурга! Вони на „свій“ кошт лагодяться воювати з Німеччиною! Дарма: це нові жести а la Троцький і хто їм може повірити? Не мине і пари днів, як і їх лизень злиже: тільки повна розгубленність і потьмарення розуму може надиктувати їм такі огидні й смішні жести.

Суд іде. Він не забариться. І не лишить нікого з тих, хто кров як воду лив—за-для своїх утіх, за-для гонорів... Це люде вже позначені і доля воздасть їм за злочинства.

Даремно.

Петроград прийняв подиктовані йому умови миру. Петроград капітулював. Але київські, колею полковника Муравйова, властителі заявляють, що вони, згожуючись з усею діяльністю Центральної Ради що-до миру, не оддадуть їй того місця, яке вони оце косили й не встигли ще нагріти. Отже—все гаразд, тільки власть вони не хочуть випустити з своїх рук. Київські властителі не думають очевидно про те, що з ними може трапитись та сама трагедокомедія, яка осоромила самодержавців Троцького і Леніна: оповістивши священну війну німецькій буржуазії, ставши в горду позу призирства до центральних держав, вони після скількох маршів німецького війська підписали те, про що раніше й не думали,—принаймні не казали. Отже й наші харківські гості можуть дограться до того, що центральні держави, скористувавшись станом війни, подиктують і Україні зовсім нові умови миру. А для цього навіть єсть вигода центральним державам визнати поки що харківців за законну владу України.

Одначе цього не буде, бо єсть власть яка зараз стоїть на сторожі міжнародніх інтересів України і харьково-київська делегація ще раз ні з чим вернеться хоч у Харьків, хоч у яке инше місто Росії. Проте той самий пролетаріят, на який ніби спирались харківські секретарі, може їм це на карб поставити і закинути їм ніщо инше, як провокацію нової війни. І нема чого говорити, що скільки б не галасували демагоги, а ні священної, ні звичайної, ні навіть поганенької війни їм не вдасться викликати. Тому постанову їхню їхати до Бенестя і чогось там добиватися можна вважати просто дріб'язковим політиканством, доля якого наперед відома.

Порохня сиплеться.

„Законодатва“ робота не то кипить-цалахкотить у совітських властей. Кожен день приносить десятки декретів та наказів, починаючи од наказу про конфіскацію якого-небудь Терещенкового будинку й кінчаючи контрибуцією на „всѣхъ вопче“—домовласників, кватирантів, комірників, усіх прохожих і проїзжих людей; починаючи од запросин слати підписані і непідписані доноси з порукою, що про авторів ніхто не знатиме, й кінчаючи харчовими справами, де також зроблено вже спробу анонімного як що не доносу, то нацьковування. Тавро несказаного вбожества лежить на цій гарячковій роботі, але всі новітні закони якось фатально збиваються здебільшого на конфіскації, секвестри та контрибуції. Це якась манія „стяжательства“! Натура себе чи що виявляє... І навіть ті декрети, які не важать безпосередно на чужу кишеню і ті не можуть обійтись принаймні без екскурсів у цей бік.

От наказ про харчову справу „з закликом обрятувати край та революцію од загину“. Здавалося б, матерія надто поважна і трактувати її годилося б так само поважно й принаймні без блазенських вихваток. Проте і тут знаходимо такі рядки: „капиталісти і поміщики, сільські глитаї, хочуть задушити революцію рукою (!) голоду і не дати голодному селянству та робітникам хліба“. Село не дає хліба—це так. Особливо не дає з того часу, як центральні большевики попсували делікатний і складний харчовий апарат, а місцеві своїми війнами усіх проти всіх, та анархією той апарат до решти розбили, розігнавши навіть дрібних постачальників, що привозили продукти на міські базари. Здавалося б—щоб запобігти лихові, треба припинити хатні чвари і всякі самопальні економичні й фінансові експерименти, полагодити, а не псувати й руйнувати залізниці, забезпечити спокій—одно слово, треба перестати бути большевиками. Тільки і всього... Але це „тільки“ саме й неможливе для наших горе-реформаторів та законодавців. І от—воказ. А в наказі тому замісць діла—самі порожні демагогичні фрази про „капиталістів та поміщиків“, у яких, до речі, давно вже ввесь хліб тим чи иншим способом забрано, та знов же ще порожніші слова про революцію і [illegible] нахвалки та погрози, яких ніхто не лякається. Хліба од цього, певна річ, не прибуде ані на одне зерненце. Село не дасть ні мірочки, поки не буде йому гарантовано того, чого йому треба, а як з большевиків майстрі тільки руйнувати та порожніми фразами баки забивати, то харчова справа з кожним днем все гірш занепадає. Кажуть, правда, що були й реальні заходи дістати з сільських засіків хліба, але як ці заходи своїми методами нагадували колишні експедиції князя київського Ігоря в землю деревлянську, то й кінчились вони так само: „немногіе вернулись съ поля“... І от навіть Київ, серед найродючішої в світі країни, на горах, можна сказати, з хліба—починає вже голодувати навсправжки. І не це найбільше тут пікантне, а дещо инше. З одного боку видаються грізні „укази проти голоду“. З другого ж маємо постанову міської думи—„заборонити *масовий вивіз* із міста грошових знаків та харчів“. Що ж це таке? Хто вивозить, хто *може* під таку годину з голодного міста вивозити харчі? Хто сміє у голодної людности, тобто у тих самих робітників і пролетаріята видирати буквально останній шматок хліба! І чи не виходить тут так, що однією рукою пишуться „укази проти голоду“, а другою з рота у голодних забирається те останнє, на що ті голодні роти можуть рахувати?.. Треба отверто, усіма літерами, назнаменувати тих злочинців, що зважуються на такі експерименти в доведеному до справжнього вже голода місті. Людність має право знати це, а не втішатись платонично отим вічним покивуванням на „капиталістів та поміщиків“. Досить! Пора дати вже їм спокій і шукати індивидуальних виноватців.

Та й шукати їх нема чого: вони перед очима-ті, що вивозять усе, що тільки можна вивезти. Це робить власть, яку „принесено з півночі на вістрях штиків“ і яка, окуповавши Київ з частиною нашого краю, протягом двох тижнів свого господарювання поставила нас перед перспективою голодної смерти. До цієї власти ми й не мали ніяких претензій, коли б вона тільки собі шкодила: вольному воля. Але своїм безділлям, а надто своїми ділами вона справді губить цілий край, як загубила вже все, що придбала революція—губить в найелементарнішому розумінні. І тому ми всі, громадяне, маємо усяке право запитати: коли ж нарешті цей новітній Катилина перестане на свій вал намотувати народній терпець? Коли припиниться та штикова окупація? Коли ці нетямущі і злочинні люде врешті дадуть нам спокій і заваляться в ту безодню забуття, з якої вирнули? Коли настане змога направляти лихо, що вони накоїли?.. Адже кожен день панування їхнього—то на ступінь ближче справді до загину, кожна година приносить такий розвал, якого вже не то фразами не замазати, а й ніякою силою не направити! „Як нам світить сонце і не погасне? Як можемо жити?“—Запитував колись під час лютої реакції наш славний письменник Коцюбинський. І справді—як можемо ще жити?

Це не життя, а гірш, ніж нидіння. Довго його стерпіти не може ніяка жива істота. І от і встаючи й лягаючи, ми повинні собі й другим нагадувати: „Carthaginem delendam esse puto“—*мусить* бути знищена оця твердиня реакції, роспусти й загального розвалу.

Вона нищиться. Порохня вже сиплеться з її мурів. Вони хитаються й от-от упадуть... Мине ще не багато часу—і з чудуванням та жахом питатимуть себе люде—як могла оця нікчема панувати, яким гіпнозом держалася вона на світі?

А поки що—звернуся до людини, до кожної живої людини з словом згаданого докору нашого письменника: „Роспечи гнівом небесну баню. Покрий її хмарами твойого горя, щоб [illegible] і грім. Освіжи небо і землю. Погаси сонце і засвіти друге на небі“. Нехай це друге сонце осяє й инші вже порядки—без контрибуцій та погроз, без анонімних доносів, без стяжательства і самопального законодавства,—без тієї порохні, що сиплючись аж очі виїдає.

Сергій Єфремов.

Догнивають.

Виновною ілюстрацією до безсилля большевиків там, де вони хотіли б спинити вже маси й направити анархичний рух по жолобу хоч абиякої організованости, служить промова Леніна перед агітаторами, які мають їхати тепер по селах. Промова взагалі надзвичайно цікава, бо показує, як переломлюються події в цій маніякальній голові. Але чи не цікавіша вона тим, що свідчить, що деяка трівога починає навіть у маніякальні голови забиратись. Вони ще не зовсім усвідомили собі грізний хід подій, проте нема-нема, та й мигне проблеск думки, що не так то все гаразд у тих „совітських республіках,“ які натворив большевизм.

Фон промови—звичайно побідемний, в дусі тих „лихих“ реляцій, стиль яких витворила війна ще за самодержавного ладу. „Совітська власть зміцняється“. Всюду сами перемоги. По всій Європі й навіть по Америці вона запалила вже пожежу і т. и. в тому ж стилі синиці, що бралась море запалити. Але коли од зовнішньої політики перейшов Ленін до внутрішнього становища, то мусів сам признатись, що не перемога, а анархія росте, шириться, й справді таки зміцняється, і раз-по раз зриваються у його фрази про те, що „голод згубить нас“, „ми з вами провалимось“ „полный крахъ“, „ми в цьому морі потонемо“, як що...

Важко зрозуміти, що криється під тим „як що“, які умови можуть забезпечити од того кінця, на який так недвозначно натякає промовця. Ленін увесь час говорить про боротьбу з „саботажниками, глитаями та капиталістами“, розуміючи, як звичайно, під цими термінами усіх, хто не поділяє фатальної в ділах і наслідках теорії й практики большевизму. Проти безладдя виставляє він оту боротьбу, але це вже просто дитячим белькотанням, одгонить, бо всім відомо, яких анархичних форм набрала саме ота боротьба большевиків по селах і по містах і чим кінчаються їхні соціялістичні спроби. Та „соціялізація“, то б то безладний грабунок і роскрадання народньої крівавиці по всій Росії справді обернулися в пожежу, полум'я од якої горить крівавим огнищем на ввесь світ. Синиця тут свого досягла, та наслідки вийшли не ті, яких сподівалась. Російська революція останнього періоду вславилася на ввесь світ тільки своїми страхами і на росіян тепер повсюду дивляться, мов на зачумлених.

Большевизм вже догниває—це ясно. Він доспівує свої останні співи. Анархія вже з ним не рахується і даремно лагодиться Ленін боротися з нею словами. Його слова тепер—полова. Мавр своє діло справив і тепер мусить одійти. І все питання в тому, хто замісць його прийде...

Надходить може найстрашніша хвиля, той „дев'ятий вал“, що б'є найдужче. І треба напружити всісили, щоб встояти тепер. Коли з цим пощастить—далі вже може бути лекше, далі з уламків на руйновищі можна буде щось творити.

Ромул.

З газет та журналів.

* * *

Памороки одбило. Офіціяльний „Вестник“ нарешті знайшов язика в роті й сонячний стовп, надумався нарешті, що говорити про мир Троцького.

Правительства захватів у данний момент не помилились що-до своїх обрахунків.

Вони знають, що вільні селянсько-пролетарські армії Росії не підуть на бій з робітництвом і селянами Німеччини та Австрії, обманутими своїми імперіялістами.

Отже виходить, що знайшовши язика в роті, бутербродні публіцисти загубили в той самий час пам'ять. Так радикально загубили, що не пам'ятають що написано навіть у їхньому ж „Вестникові“ на тій ж таки сторінці. А написано там таке:

На випадок же, коли німецько-австрійська делегація поставить домагання, щоб до Києва вернулась Ц. Рада і генеральний секретаріят, то українську (?!—це „товариші“ Неронович з Ко) делегацію уповажнено заявити, що робітницько-селянське правительство ніколи на таке домагання не пристане і що вони (хто—Неронович з Ко?) будуть зневолені, коли так, провадити далі війну.

Але ж німці знають, як сам „Вестник“ каже, що війни не буде. Чим же настрахає їх зважливий Неронович?

Зовсім у тімах з „Вестника“ памороки одбило!

* * *

Картярі. Орган с.-д. меньшевиків „Рабочая Жизнь“, що почав оце виходити, так характеризує большевицький мир.

Большевики підписали ганебний мир, що понижає Росію. І иншого виходу не було. Чіпляючись за власть, вони за-ради неї все принесли в жертву—скасували вольности, розігнали Установчу Раду, наповнили країну страхами хатньої війни. Вся їхня мирова політика неминуче провадила до такого ганебного кінця і вічним иншим скінчитись не могла. І коли вчора вони закликали до революційної партизанської війни, з Німеччиною, то й самі вони не вірили, що така війна можлива, і самі тепер признались в своїм безсиллі, підкорившись німецькому ультиматумові. Вони мусіли покірно схилити голову бо коли б цього не зробили, то німецькі армії посунули б далі, забрали б Петроград і все, що схотіли б. Немов картярів, що зарвалися, їх побито на їхній останній карті.

Побито. Але, немов шулери вони і не соромляться. Ані трохи. Самі це кажуть! „Вестник“ цього порівнання большевицької політики з азартовою грою вжив ще на самому початку свого виходу в Києві,—так і писав сердега: грасмо „ва-банк“.

У Київі.

Стрілянина коло думи. Чутки про замирення позавчора зранку облетіли Київ, і до думи, бажаючи довідатись щось певнішого, почали сходитись люде. Скоро перед думою зібрався натовп в кілька сот громадян. Хтось зліз на постамент пам'ятника і почав голосно читати телеграму з текстом мирних умов. Натовп все збільшувався. Але раптом години коло 8-ої звідкілясь з'явились броневик і отряд червоногвардійців. Вони дали залп з рушниць. Серед людей почалась паніка: тікали хто куди. На щастя серйозно ніхто не потерпів.

На Лютеранській коло Хрещатика теж було поставлено кілька кулеметів.

Над вечір місто неначе вимерло...

Грабунки. Останніми часами організовані ватаги озброєних „до зубів" злочинців почали робити систематичні напади переважно на великі будинки, де вони обходячи всі кватири забирають золоті, срібні речи, годинники, одежу, знущаються над нещасливими мешканцями і т. д.

Так, чоловіка з 20 грабіжників почили були величезний будинок Сікзбурга (Інститутська 16) і стріляючи заліали в деякі кватирі, але донова охорона з свого боку теж почала стріляти і викликала червону гвардію. Грабіжники розбіглись, а четверо з них були заарештовані. Підчас перестрілки вбито одного мешканця. Такі ж напади траплялись на Жилянській, на думськім майдані і ин.

Погіршує справу охорони роззброєння домових комітетів, зроблене з наказу совітської влади, хоча справа охорони тепер вже трохи налагодилась. Мешканці будинків позабивали наглухо так звані парадні двери (з улиці) і лишили тільки хід через квіртку в воротях, а деякі забарикадували навіть і ворота дровами, дошками і ин.

В разі нападу треба викликати допомогу по таких адресах: [illegible] ул.—козачі казарни, лебедська міліц. район, Підвальна 3, телеф. [illegible] Лук'янівський міліц. [illegible] і [illegible] Летючі [illegible] дисрець, телеф. 64—60 і [illegible], „Савой—отель"—37—97, [illegible] червоної гвардії 54—06. Печерськ—Московська 8, проти зрецаду, Деміївка—снарядний завод, Соломянка—міліційний район [illegible] міліція. Київ І тов. [illegible] Район Хрещатика [illegible] Володимирська 45 начальник [illegible], Михайловський манастир. [illegible] ський район і Брацький [illegible].

На передодні голоду. Хлібний пайок який ще недавно був 3/4 фунта на душу, останніми днями зменшено до півфунта, а подекуди й до чверть фунта на душу, а хліб видають або горохвяний або пшоняний з перемеленого пшона. Хліб цей сіро-зеленого „защитного" кольору, і розсипається як пісок, а важкий остільки, що пайка в 1/4 фунта—завбільшки з галушку.

Український Народній Університет. На засіданні Професорської Ради Українського Народнього Університету 24 (11) лютого постановлено через брак світла та палива поки що лекцій не роспочинати, але вжити всіх засобів, щоб роспочати лекції як найскоріше. Іспити можна буде складати або на початку лекцій, або весною. Дбаючи про те, щоб заняття в Університеті не спинялись і марно не гаявся час, Рада Професорська просить студентів готуватися до іспитів.

На підготовчих курсах при Українському Народньому Університеті викладу почнуться в найближчому часі.

Професійний союз членів і довірених біржевих артілів що-дня, крім п'ятниці, дає справки і приймає вписує у члени союза—Фундуклеївська 30, п. 1, від 6 до 7 год. веч., а в неділю від 11 до 1 год. дня.

Юридичні поради членам союза даються що-п'ятниці від 6 до 7 год. веч.—Дмитрівська 44, п. 14.

Протест т-ва діячів періодичної преси й літератури. Київське товариство діячів періодичної преси й літератури на надзвичайному загальному зібранні 21 (8) лютого, обмінувавши разом з київськими літератами й журналістами становище преси в зв'язку з переходом влади до рук совітів, з глибоким обуренням констатує, що совітська влада в Київі провадить ту ж політику немилосердних переслідувань що-до незалежного друку, які повторюються і в инших містах. Одні газети позбавлені можливости виходити через національно-політичний терор („Народня Воля", „Робітнича Газета"), другі закриті разом з секвестром усього газетного підприємства, причому, з'ясовано, „Кіевская Мысль", орган соціялістичної думки, змушена замовкнути, бо в її одняли взесь технічний і матеріяльний апарат.

Констатуючи все це, зібрання вважає своїм обов'язком заявити свій рішучий протест проти переслідувань преси, вимагати розкування закритої в нікчемного слова і відкриває кампанію на його оборону, вибравши для цього спеціяльний комітет.

Член Ком. обор. вільн. друку (п.—

Загальні збори товариства „Дитяча Хата" одбудуться в неділю 18 лютого (3 березня) в 8 1/2 год. дня в помешканню товариства (Бібікова бульв., 68 в дворі).

Вісти з краю.

На селах. Повідомляють із борзенського повіту на Чернигівщині, що там ніяк не можна провадити культурної праці. На селах сваволя й беззаконство. За спирт люде щовгодно зроблять. Спирт дуже дешево (4—5 карб за ведро) продається в Ічні. Сельські сходи одбирають у людей худобу, віно (приданє), то-що.

Не читати книг. У селі Загинцях летичівського повіту на Поділлю вся громада під проводом Йосипа Чепури постановила не читати книг і газет, бо то є „затьміння буржуазією бідного люду". Тих, хто читає книги, селяне прозивають „буржуями" і наказують їх арештовувати.

Укр. соц.-рев. при виборах до Української Установчої Ради в селі Берестовці на Чернигівщині одержали найбільше—559 голосів. Большевики одержали на 80 голосів менше.

Без газет. В одному із сел борзенського повіту на Чернигівщині, куди раніше йшло не менш 4-х українських щоденних газет, місцева „Просвіта" за весь час од Нового Року одержала тільки одно число „Чернигівської Земської Газети".

Лекції по історії України. В селі Тамарівці білгородського повіту на Київщині голова місцевої „Просвіти" П. Сл.—Ст. читає лекції по історії України.

Не дають говорити. По селах михайлівської волости летичівського повіту на Поділлю місцеві ватажки не дають говорити тим особам, які до цього часу працювали на користь рідного народу, закладали „Просвіти" то-що. Усіх таких осіб ватажки залічують до „буржуазів".

Промови Муравйова в Одесі.

Полк. Муравйов був тиждень тому в Одесі, де заведено совітську владу і засновано центр військових операцій проти румин. Полк. Муравйов прибув туди з військом з Київа. Його виступи були обставлені урочисто. В числі „Одесских Новостей" за 7 лютого знаходимо точний запис його промов і публичних виступів, які передруковуємо в оригіналі, зважаючи на те, що вони дуже характерні як для большевицьких настроїв, так і для теперішнього політичного момента.

Ред.

В „Румчероді"

Заклик робочих піти з Муравйовим наступом на румин:

— Пусть знають всѣ,—заявляетъ онъ,—что мы заставимъ рабочихъ во имя ихъ же интересовъ, во имя ихъ же свободы, пойти съ нами! Объ отказѣ и рѣчи быть не можетъ. Тѣ, которые теперь колеблются, стоя на оборонической позиціи, либо пойдутъ съ нами, либо погибнутъ! Но если на время будемъ побѣждены, и вынуждены будемъ оставить Одессу въ нынѣшнемъ ея состояніи: мы в ней камня на камнѣ не оставимъ! Пусть вспомнятъ, что в моемъ распоряженіи эскадра, которая сумѣетъ заставить подчиняться намъ, пусть знаютъ, что я превращу Одессу со всѣми ея оборонцами и буржуями въ пепелъ! Это заявленіе будетъ, повѣрьте, исполнено. Это вамъ говоритъ Муравьевъ! Итакъ, впередъ, во имя святой революціи, во имя торжества интернаціональнаго пролетаріата!

В Городській Думі.

Через газети були запрошені на нараду представники буржуазії, щоб винести, коли й як вони можуть внести 10 міліонів на справи революції п. Муравйову.

Першими словами Муравйова було:

— Я хочу видѣть гор. самоуправленіе.

Мовчанка.

— Гдѣ гор. голова и члены управы?

Одповіді нема.

— Въ кандалахъ привести!—кричитъ Муравйов,—Почему нѣтъ представителей города? Долженъ же меня кто-нибудь представить собравшимся.

Виясняється, що не було ніяких [illegible]

Тоді п. Муравйов говорить короткими фразами, нервово.

— Я очень радъ, что вы собрались. Я созвалъ васъ, чтобы призвать къ борьбѣ съ внѣшнимъ врагомъ. Двѣ собаки грызутся, третья не приглашай. Роль этой третьей собаки играетъ румынская олигархія, вдохновляемая русскими дезертирами во главѣ съ Щербачевымъ, буржуазной радой, которую я уничтожилъ,—всѣ тѣ, кто разстрѣливаетъ революціонеровъ, сажаетъ ихъ по тюрьмамъ. Вы представители капитала повинны въ этой безпощадной войнѣ. Можетъ быть, вы не непосредственные виновники, но виноваты вы просто потому, что вы представители капитала. Вы поддерживали гайдамаковъ, Каледина. Мнѣ извѣстно, что многіе одесситы перевели свои капиталы въ Новочеркасскъ. Теперь я призываю васъ встать вмѣстѣ съ нами противъ внѣшняго врага, вмѣшавшагося въ наше семейное дѣло. Румынская олигархія должна быть сметена немедленно. Я пріѣхалъ поздно, врагъ уже стучится въ ворота Одессы. Вы можетъ быть рады этому, но не радуйтесь. Я Одессы не отдамъ. Здѣсь сосредоточенъ весь Черноморскій флотъ, и въ случаѣ нужды отъ вашихъ дворцовъ, отъ вашихъ жилей ничего не останется. Въ 3 дня вы должны внести мнѣ 10 милліоновъ рублей. Горе вамъ, если вы денегъ не внесете. Съ камнемъ я васъ въ водѣ утоплю, а ваши семьи отдамъ на растерзаніе охлократіи.

— Не говорите, что въ банкахъ денегъ нѣтъ, есть деньги въ вашихъ сундукахъ! Сдѣлаемъ это мирнымъ путемъ. Не надо ссориться, ибо ссориться опасно. Вы пользуетесь благополучіемъ, я гарантирую вамъ безопасность обывательскую. Вы знаете, что какъ только въ Кіевѣ процесся слухъ о готовившемся погромѣ, я уничтожилъ погромщиковъ и громилъ, я уничтожилъ даже тѣхъ кто прикрывался принадлежностью къ революціоннымъ партіямъ. (Апплодисменты). Прежде всего, нуженъ порядокъ. Но вы пойдите съ нами вмѣстѣ. Иначе горе вамъ! Я заставлю васъ окопы рыть, пошлю васъ впередъ, а позади поставлю пулеметы. Знайте, что за мной идутъ отряды со всей Россіи. Міровая война началась. Отъ васъ требуется только сдѣлать красивый жестъ. Вы безъ пажыла дадите 10 милліоновъ на организацію обороны. Объ этомъ я и хочу съ вами поговорить. Высказывайтесь смѣло! Я [illegible] человѣкъ прямой. Деньги, которыя вы дадите, не будутъ контрибуціей, а только лептой на дѣло революціи. Давайте чеки, бумаги, мы все беремъ. И не безпокойтесь, за мной идетъ уголь, хлѣбъ. Я все за собой везу.

Муравйов сідає. До нього підводять тов. гор. голови Б. Фридмана.

Муравйов до Фридмана:

— Почему никого изъ гор. самоуправленія не было въ залѣ? Вы должны были представить мнѣ общество, которое я утверждаю, какъ организованную силу. Ставлю вамъ на видъ. Очевидно, въ васъ еще пеликановскій духъ сидитъ.

Б. Ю. Фридманъ.—Вы спрашиваете, почему никто изъ хозяевъ города не встрѣтилъ? Я извиняюсь, но разрѣшите мнѣ сказать, что когда являются въ домъ, то прежде даютъ знать объ этомъ хозяину дома, дабы онъ зналъ.

— Взять его! На „Алмазъ"!—восклицаетъ полк. Муравьевъ.

Фридмана арештовують й виводять.

Після виступів і заяв місцевих буржуа, які виясняли фінансовий стан Одеси, Муравйов сказав:

— Я увѣренъ,—говоритъ онъ,—что въ Одессѣ все же найдется 10 милліоновъ. То же, что здѣсь, говорили мнѣ и въ Харьковѣ, Екатеринославѣ, Полтавѣ, Кіевѣ, но все же деньги дали. Сговоритесь между собой, какъ это сдѣлать, это дѣло техники, давайте чеками, процентными бумагами, чѣмъ хотите. Что касается центральнаго Госуд. банка, то о немъ могу сказать, что скоро въ Одессѣ появятся и деньги, и разнѣнныя монеты. Я здѣсь жилъ, городъ знаю и знаю, что деньги у васъ найдутся. Я не позволю пропадать пролетаріату, не позволю, чтобы красногвардейцы и флотъ страдали отъ безденежья. Даю вамъ срокъ съ 20 по 23 февраля включительно 24-го, въ 12 часовъ, вся сумма должна быть внесена въ Госуд. банкъ на мое имя. Вы это сдѣлаете если дорожите своимъ спокойствіемъ. Я порядокъ установлю; всѣ грабители, прикрывающіеся именемъ анархистовъ, большевиковъ, максималистовъ, будутъ уничтожены. Мы для этого достаточно сильны. Вы дайте деньгъ, а я спокойствіе. По русски: рука руку моетъ.

Побачивши, що Муравйов поминчав, хтось із публики просить випустити того пана, що його наказано взяти на „Алмазъ" (Фридмана).

Полк. Муравйов одповідає: — сожалѣю. Но онъ позволилъ себѣ дерзость. Онъ въ моемъ лицѣ оскорбилъ совѣтъ народныхъ комиссаровъ. Я человѣкъ культурный и интеллигентный. Но его дерзкое выступленіе грозило ему головой. Я не остановлюсь передъ такими мѣрами, чтобы заставить подчиняться, будь то и соціалисты-оборонцы, которыхъ я считаю злѣйшими врагами, чѣмъ васъ. Я его прощаю, но о поведеніи городской думы мы еще поговоримъ.

Ще один голос з публики—Тов. Муравьевъ, я только что пріѣхалъ изъ Петрограда.

— Привѣтъ петроградцу! — каже йому усміхаючись полк. Муравйов.

— Но, тов. Муравьевъ, я долженъ вернуться въ Петроградъ. Вотъ вы говорили, что камня на камнѣ не оставите, и я боюсь за свою семью, которая остается здѣсь.

— Не безпокойтесь: они внесутъ 10 милліоновъ.

Ідучи до дверей, Муравйов каже зібраним:

Привѣтъ вамъ: вы все же граждане Одессы.

В Городському Театрі.

На мітингу в Городському Театрі юрба витає Муравйова і домагається:

— Больше свѣту: намъ не видно лица т. Муравьева.

Муравйов уклоняється й оповідає, що він в Одесі був 14 місяців командиром роти в школі прапорщиків.

— Но, къ сожалѣнію, не всѣ ученики пошли за своимъ вождемъ.

Далі він каже:

— Заговоръ Керенскаго и Корнилова былъ открытъ мною. Я тогда былъ съ оборонцами и былъ создателемъ добровольческихъ отрядовъ. Но я вскорѣ понялъ, что все это только на усладу помѣщиковъ. Керенскій предлагалъ мнѣ постъ главнокомандующаго отрядами, которые должны были придти въ Петроградъ для подавленія революціи, но я отказался. Началась упорная подготовка къ бою и вскорѣ мы побѣдили. Съ тѣхъ поръ съ огнемъ и мечемъ мы идемъ впередъ, устанавливая совѣтскую власть. Новочеркасскъ и Ростовъ окружены, еще моментъ и совѣтская власть будетъ установлена и на Дону. Когда мы подходили къ Кіеву, рабочее движеніе тамъ было подавлено, рабочимъ выкалывали глаза, изъ спинъ вырѣзывали ремни. И вотъ наступилъ историческій моментъ, когда на всей Руси власть перешла къ совѣтамъ. Но еще много предстоитъ работы. Рада бѣжала в австрійскую Украину и тамъ соединилась съ румынской олигархіей. Если у буржуазіи есть самолюбіе, то и она должна дать отпоръ врагу, вмѣшавшемуся во внутреннюю распрю. Мы должны опрокинуть румынъ—этот авангардъ контрреволюціи, разорить разбойничье гнѣздо и установить тамъ совѣтскую власть. Я вѣрю въ наше дѣло, ибо мы прошли съ огнемъ и мечемъ тысячи верстъ и побѣдили повсюду. Въ Одессѣ я не нашелъ должной подготовки, и поэтому я призываю васъ къ работѣ. Именемъ совѣта народныхъ комиссаровъ требую, чтобы одесскій пролетаріатъ сталъ подъ ружье. Взоры всего міра устремлены на васъ и вы должны выдержать экзаменъ. Горе вамъ, если вы экзамена не выдержите: васъ постигнетъ участь кіевскихъ рабочихъ, съ которыми расправилась рада. Буржуазія болѣе жестока, чѣмъ вы... Вспомните разстрѣлъ коммунаровъ. То-же, что въ Парижѣ было и въ Кіевѣ. Призываю вас пойти со мною впередъ.

Въ классовой борьбѣ не должно быть пощады, и горе тому, кто осмѣлится бороться съ нами. Горе тому офицерству, которое стало на защиту стараго режима, горе ему, если оно попадется мнѣ въ руки. Мнѣ не жаль было васъ (т. е. офицеровъ), когда васъ тысячами разстрѣливали въ Кіевѣ, ибо вы не пошли съ народом. Вы получили возмездіе за то, что не понимали солдата. Вы сами пролетаріи, васъ угнеталъ царскій режимъ и еще не поздно для васъ пойти съ нами. И солдаты должны пойти со мною. Они скажутъ, что устали. Но и мы безумно устали, но мы должны закончить начатое дѣло. Горе тѣмъ, кто не пойдетъ съ нами. Мнѣ недостаточно революціи, кровью докажите свою преданность революціи. Мы не потерпимъ нейтралитета: или врагъ или союзникъ. Мы сумѣемъ неидущихъ съ нами заставить либо пойти съ нами, либо удрать изъ Одессы.

Въ Берлинѣ и Вѣнѣ организованы совѣты раб. депутатовъ. Революція становится міровой. Мы мессія котораго ждетъ весь міръ. Русскій народъ—Христосъ, богоносецъ, который поведетъ міръ къ 3-му интернаціоналу.

Итак, я вѣрю, что вы завтра запишетесь въ наши ряды. Вамъ не придется идти босыми, какъ французскимъ санкюлотамъ, я снабжу васъ одеждой и продовольствіемъ. Одессы я не отдамъ, хотя бы она была окружена румынами. Я имъ оставлю пепелище и этотъ прекрасный театръ я уничтожу и всѣ дома. Пролетаріатъ я вывезу на кораблях, а буржуазія останется и будетъ задавлена. Многіе не понимаютъ, что такое классовая борьба, но мы, вожди, это знаемъ и знаемъ, что будетъ въ случаѣ нашего пораженія. Поэтому мы будемъ безпощадны въ борьбѣ, но милостивы въ возстановленіи порядка.

З місць крики: „Введите принудительную повинность!" Обложите буржуазію 25 милліонами!

— Если надо будетъ, — мы заставимъ буржуазію работать, заставимъ рыть окопы (з місць „Вотъ это правильно!"). Но я думаю, что южная буржуазія пойдетъ намъ навстрѣчу.

Всі промовці підтримали п. Муравйова, окрім старого с.-р. Кулябко-Корецького, який нагадав, що з сходу прийшли Атила й Тамерлан, тому говорячи про Христа, слід би й про ролю цих двох згадати. Окрім того, б'ючи без милосердя буржуазію, можна проґавити приход Вильгельма, який повоює російські землі.

На це Муравйов одповів:

—Не наша вина, что мы потеряли Польшу, Литву и друг. области. Да намъ ихъ и не жалко, у насъ и своей земли много, а отобранныя у насъ земли все равно по принципу самоопредѣленія народностей должны были отойти отъ насъ. Что касается словъ т. Кулябко-Корецкаго о милосердіи, то скажу словами испанскаго поэта, что милосердіе, это худосочнѣйшая добродѣтель. Въ нашей классовой борьбѣ этого милосердія не должно быть, а будетъ безпощадная кровавая расправа съ врагомъ.

Другого дня після цих промов п. Муравйов мав виїхати з Одеси.

Тим часом медично-санітарні установи Одеси почали готуватись до „можливих подій", лаштуючи перев'язочні пункти, призначаючи персонал то що.

Література, наука.

Передрук. У 8-му числі газети „Ранок", що виходить у Хабаровську накладом Хабаровської Української Ради передруковано статтю Павла Темченка „Червиві гриби" з нашої газети. Газета „Липоведські Вісти" передрукувала з нашої газети статтю Сергія [illegible] „[illegible]ве становище Україн[illegible]". Що не передруки, які в [illegible] газеті не зазначено.

„Ранок". Вийшло [illegible] в Хабаровську „Ранок". Поезії *О. Олеся*. Статті *П. Темченка, Сумного* та инших.

„Самоопредѣленіе Бѣлоруссіи". Незабаром вийде з друку нова книга *І. Я. Воронка* „Самоопредѣленіе Бѣлоруссіи".

Робітнича Газета". Вийшло в Київі ч. 283 „Робітничої Газети"—орган Київ. к-ту У. С. Д. Р. П.

„Боротьба". Вийшло перших 2 числа української щоденної газети „Боротьба"—орг. лівих С.-Р.

„Рідний Курінь". Вийшло в Одесі перше число часопису „Рідний Курінь". Поезії *Яр. Шкла*.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповістки.

Бухгальтер-українець бажає найти відповідне місце на Україні. Знає на практиці книговодство кооперативів, торговельних та продукційних спілок, заводів і пр. і українську, польську, російську та німецьку торговельну кореспонденцію. Місце може обняти з 1 марта 1918 р. Про услівя прохає звістити по адресу: Бухгалтеру Областн. Военно-Промышл. Комитета Ив. Андр. Савицкому, Томскъ, обрубъ № 8. 1—568—1

О вільготній пересилці казенних закладів. Почтові відправлення урядових закладів [illegible] бових осіб користуючихся правом вільготньої пересилки, приймаються для пересилки безплатно згідно з правилами, істнуючими до 1 [illegible] ц. р. Начальник Київської Почтово Контори (Підпис). 2—569—1

Продається біл[illegible] на [illegible] Інститутська № 22 контора [illegible] Ради". [illegible]

ПРОДАЄТЬСЯ [illegible] № 22. Контора „Нової Ради" [illegible]

Лекції української [illegible] оголошення в [illegible] Рада" Т. Пришляк. 2

Михайло Гр[illegible] зволить подати свою адресу в [illegible] „Нової Ради". 2

Шукаю помешкання [illegible] Оповіщати постійно [illegible] Інститутська 34 [illegible] 3

Дозволено Воєн. Цен. 2-го [illegible] Друк. Акц. Т-ва „Петр. Ба[illegible]